

Август Бебель.

Міжнародність.

Житє гідне людини не може бути привилесм одного тільки вибраного народа: відокремлений від усіх інших, він не зміг-би поставити на трієких основах нового ладу. Наш розвиток є твором співдїлання сил і відносин народних і міжнародних. І хоч ідея народна панує ще сьогодні майже неподїльно в багатьох умах і хоч служить за средство до піддержання політичного і суспільного панованя, що є можливі тільки в межах народних границь, — то однає вже сьогодні міжнародність проникає наше житє як ідея.

Договори торговельні, цлові і мореплавські, сьвітєвий союз почтовий, міжнародні вистави, конгреси для міжнародного закона і помірів географічних, міжнародні конгреси і товариства наукові, передусім же міжнародні конгреси робітничі, сї віщунни нової доби, котрих моральному впливови завдячуємо се, що весною 1890. року відбула ся в Берліні за почином німецької держави міжнародня конференція над законодавством фабричним, — усе те і много інших річий свідчить про міжнародній характер наших суспільних відносин. В протиставленю до народного господарства говоримо вже про сьвітєве господарство, до якого прикладаємо більше ваги, бо від його стану залежить в дуже значній мірі добробут поодиноких народів. Більшу часть власних продуктів міняємо за продукти чужих країв, бо без них наш добробут був-би неможливим. І як одна галузь промислу поносить шко-